

WAAR BLIJFT HET AUTEURSCONTRACTENRECHT?

De nieuwe Kamer treedt aan. In de verkiezingen speelden kunst- en cultuurbeleid een bijna onzichtbare rol, dus de toekomst lijkt ongewis. Ook het Auteursrecht kwam nauwelijks aan de orde. In weinig verkiezingsprogramma's werden duidelijke plannen opgenomen. Maar misschien was dat vooral omdat er weinig verschil van inzicht bestaat: al diverse jaren wacht een grote Kamermeerderheid op aanscherping van het Auteurscontractenrecht (een wettelijke bescherming van auteurs en artiesten tegen onredelijke contractvoorwaarden). De oude Tweede Kamer besloot om die reden het Auteursrecht niet controversieel te verklaren. Maar nog steeds is het wachten op het wetsvoorstel.

Door Erik Thijssen; Illustratie: Robert Swart

Ook vertrekkend SP-Kamerlid Peter Kwint sprak er tijdens het enige landelijke verkiezingsdebat over cultuurbeleid op 15 november in Utrecht zijn verbazing over uit: "We zitten al ruim tweeëneenhalf jaar op dat wetsvoorstel te wachten. Ik snap niet waarom het maar blijft duren. Het wordt nu echt tijd."

Erwin Angad-Gaur, voorzitter van Platform Makers (het samenwerkingsverband van vakbonden en beroepsorganisaties voor auteurs en artiesten), is het met hem eens: "Het wetsvoorstel is feitelijk al maanden gereed. Het is door de minister-raad goedgekeurd, vóór de zomer aan de Raad van State gestuurd voor advies en inmiddels al maanden terug bij de ministeries. Omdat in het kader van openbaarheid van bestuur dat soort documenten inmiddels openbaar is, is de *paper trail* voor iedereen te volgen. De oude Kamer heeft het Auteursrecht, mede op verzoek van zowel makers als producenten, niet controversieel verklaard, maar het wetsvoorstel blijft evengoed liggen. Dat is langzaam niet meer uit te leggen."

NOODZAAK

De werking van het Auteurscontractenrecht werd in 2020 in opdracht van alweer de vorige regering onderzocht. De bevindingen werden gepubliceerd in het WODC-rapport 'Evaluatie Wet

Auteurscontractenrecht'.

Enkele citaten uit het rapport:

"Doordat de meeste makers uit angst voor verlies aan opdrachten of blacklisting hun aanspraak op een billijke vergoeding niet tegen exploitanten durven in te roepen of te handhaven, heeft zich nog nauwelijks jurisprudentie gevormd."

"In vrijwel alle sectoren [wordt] geklaagd over een gebrek aan transparantie over genoten exploitatie-inkomsten, waardoor het voor makers lastig is een bestseller-claim hard te maken."

"Onredelijke bedingen komen in de praktijk helaas nog steeds veelvuldig voor."

De onderzoekers deden diverse aanbevelingen tot aanscherping van de wet.

Toenmalig ministers Dekker en Bussemaker lieten weten de meeste aanbevelingen over te zullen nemen.

VERVOLG

Ook de huidige, inmiddels demissionaire, bewindspersonen, Weerwind en Uslu, kondigden meermaals de nieuwe wetgeving aan. Angad-Gaur: "Het bizarre is dat we eigenlijk allemaal weten wat het wetsvoorstel zal inhouden. Onder meer wordt collectief onderhandelen eenvoudiger, en het wordt mogelijk organisaties die grotendeels publiek gefinancierd worden te verplichten zich aan te sluiten bij de geschillencommissie Auteurscontractenrecht. Dat laatste slaat vooral op de publieke omroep, die tot nu toe nog steeds volhardt in onredelijke contracten met bijvoorbeeld muzikanten bij opdrachtmuziek. Het wetsvoorstel laat best een aantal kansen liggen, maar biedt ook wezenlijke mogelijkheden op verbetering. Het is nog steeds te verwachten dat het wetsvoorstel nu snel naar de Kamer gestuurd zal worden, maar misschien zal de nieuwe Tweede Kamer het kabinet eerst moeten aansporen. Het is onnodig tijdsverlies, dus het is te hopen dat de Kamerbehandeling begin volgend jaar daadwerkelijk plaats zal vinden."

(wordt vervolgd)